

POSTANOWIENIE

Dnia 12 kwietnia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Krzysztof Strzelczyk (przewodniczący)

SSN Maria Szulc

SSN Katarzyna Tyczka-Rote (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi B. F.

o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym wyrokiem

Sądu Apelacyjnego

z dnia 6 listopada 2009 r.,

wydanym w sprawie z powództwa B. F.

przeciwko Towarzystwu Ubezpieczeń "UNIQA" - Spółce Akcyjnej

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 12 kwietnia 2012 r.,

zażalenia powoda (skarżącego)

na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 16 września 2011 r.,

oddala zażalenie i przyznaje adw. K. G. od Skarbu Państwa (Sądu Apelacyjnego) kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł tytułem pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu zażaleniowym.

Uzasadnienie

W sprawie z powództwa B. F. przeciwko Towarzystwu Ubezpieczeń „UNIQA” S.A. w dniu 24 kwietnia 2009 r. zapadł wyrok zasądający na rzecz powoda kwotę 20 000 zł z odsetkami ustawowymi tytułem odszkodowania za pogorszenie się jego sytuacji życiowej po śmierci jego ojca E. F. W pozostałym zakresie żądania powoda (obejmujące łącznie roszczenie o zapłatę kwoty 977 000 zł oraz renty w kwocie 3 000 zł miesięcznie) zostało oddalone. Apelację powoda od tego wyroku Sąd Apelacyjny oddalił w dniu 6 listopada 2009 r.

Powód złożył pierwszą skargę o wznowienie postępowania w tej sprawie w dniu 8 lutego 2010 r., powołując się na podstawę wznowienia z art. 401 pkt 2 k.p.c. Skarga ta została odrzucona w dniu 24 marca 2010 r. z powodu niestwierdzenia przez Sąd Apelacyjny, aby występowała wskazana podstawa wznowienia. Zażalenie powoda na postanowienie z dnia 24 marca 2004 r. Sąd Najwyższy oddalił postanowieniem z dnia 15 grudnia 2010 r.

Kolejną skargę o wznowienie postępowania powód złożył 2 czerwca 2011 r. Tym razem skarżący oparł skargę na dwóch podstawach - powołanej już w poprzedniej skardze podstawie pozbawienia go możliwości działania w sprawie w zakresie powoływania się na określone dowody (art. 401 pkt 2 k.p.c.), składając jednocześnie wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia skargi opartej na tej podstawie, oraz na podstawie z art. 403 § 2 k.p.c. uzasadnionej powzięciem przez powoda informacji o szeregu nowych okolicznościach, które powinny być wzięte pod uwagę przy ustalaniu zakresu pomocy świadczonej powodowi przez ojca oraz w zakresie określania konsekwencji dla zdrowia powoda wstrząsu psychicznego wywołanego śmiercią ojca, a także wykryciu prawomocnego wyroku orzekającego o tym samym stosunku prawnym. Wniosek o przywrócenie terminu powód umotywował skutkami doznanego wstrząsu psychicznego.

Postanowieniem z dnia 16 września 2011 r. Sąd Apelacyjny odrzucił wniosek skarżącego o przywrócenie terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania oraz odrzucił złożoną wraz z tym wnioskiem skargę. W uzasadnieniu

wyjaśnił, że wniosek o przywrócenie terminu jest spóźniony, gdyż złożenie poprzedniej skargi 8 lutego 2010 r. wskazywało, iż w dniu jej przedstawienia przyczyny uniemożliwiające powodowi podejmowanie właściwych działań procesowych już ustały. Z tego powodu skarga w części, w której oparta była na podstawie pozbawienia możliwości działania podlegała odrzuceniu jako spóźniona. Z kolei podstawa wykrycia wyroku oraz nowych okoliczności faktycznych, które mogły mieć wpływ na wynik sprawy w rzeczywistości nie wystąpiła. W ocenie Sądu Apelacyjnego nie jest taką okolicznością aktualny stan zdrowia powoda, nie stanowią jej też zeznania świadka W. S., który miałby potwierdzić okoliczności ustalone w poprzednim postępowaniu zgodnie z wnioskiem powoda.

W zażaleniu na postanowienie o odrzuceniu skargi o wznowienie postępowania (pkt 2 postanowienia z dnia 16 września 2011 r.) skarżący wniósł o uchylenie tego postanowienia i rozpoznanie jego skargi oraz o przyznanie kosztów zastępstwa adwokackiego za pomoc udzieloną mu z urzędu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Należy podzielić stanowisko zajęte przez Sąd II instancji, że aktualnie rozpatrywana skarga o wznowienie postępowania wniesiona została po terminie w zakresie podstaw, które znane już były powodowi w chwili składania wcześniejszej skargi w dniu 8 lutego 2010 r. i w skardze tej powoływane. Dywagacje pełnomocnika skarżącego odnoszące się do samego istnienia możliwości późniejszego popadnięcia przez powoda w stan wyłączający zdolność do podjęcia działań i to w okresie krótszym niż 7 dni od dnia złożenia skargi o wznowienie postępowania są bez znaczenia, gdyż w świetle art. 168 § 1 k.p.c. można żądać przywrócenie terminu do dokonania czynności zaniedbanej, a nie do ponownego dokonania czynności podjętej już w terminie lecz ocenionej przez Sądy jako pozbawiona uzasadnienia prawnego.

Nie wystąpiły też podstawy z art. 403 § 2 k.p.c., wskazane przez skarżącego po raz pierwszy w skardze złożonej 2 czerwca 2011 r., co trafnie, aczkolwiek z nader lapidarnym uzasadnieniem przyjął Sąd orzekający. Wyrok, który zdaniem powoda dotyczy tego samego stosunku prawnego, w rzeczywistości dotyczy innego stosunku - roszczeń siostry powoda do pozwanego. Nową okolicznością faktyczną

w rozumieniu art. 403 § 2 k.p.c. nie jest także aktualny stan zdrowia skarżącego. Fakt, że B. F. cierpi obecnie na inne zaburzenia niż ujawnione w toku prawomocnie zakończono postępowania nie jest podstawą do wznowienia postępowania, skoro powód nie uprawdopodobnił, że stan taki nie tylko istniał już wcześniej (tylko nie został wtedy wykryty), ale dodatkowo miałby wpływ na sposób rozstrzygnięcia sprawy. Samo przedstawienie dowodów (wyników badań) pochodzących z okresu po zakończeniu postępowania nie odpowiada podstawie z art. 403 § 2 k.p.c., gdyż dowody te nie istniały w czasie kiedy postępowanie się toczyło. Powołany przepis dotyczy tymczasem dowodów, które obiektywnie istniały, tylko nie były znane stronie. Z tego względu zarzuty, że sąd nie może poddać miarodajnej ocenie dokumentów obrazujących wyniki badań nie może podważyć słuszności stanowiska Sądu Apelacyjnego, dowody z tych dokumentów dotyczą bowiem okoliczności z okresu po zakończeniu postępowania.

Z kolei dowód z zeznań świadka W. S. nie pozostaje w związku przyczynowym z wynikiem sprawy, skoro okoliczności związane z pomocą, jaką E. F. świadczyłby powodowi w budowie domu, gdyby nie zmarł w wyniku wypadku, zostały uwzględnione w ustalonym stanie faktycznym i wzięte pod uwagę przy ustalaniu wysokości odszkodowania, co *expilicite* wynika z uzasadnień orzeczeń Sądów obydwu instancji. Okoliczność, że skarżący nie zgadza się z określoną na podstawie tych ustaleń wysokością odszkodowania nie jest natomiast przyczyną wpływającą na ocenę istnienia podstaw wznowienia.

Z tych przyczyn zażalenie należało oddalić na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.

Orzeczenie o kosztach pomocy prawnej udzielonej skarżącemu z urzędu uzasadnia § 19 w zw. z § 2, § 4 ust. 1, § 6 pkt 7 i § 13 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.).